

VAKIFLAR: KESİNTİSİZ HAYIR ÇEŞMESİ

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

Aziz Müminler!

Hazreti Ömer (r.a.) Hayber’de bir hurma bahçesine sahip olmuştu. İlk defa böylesine güzel bir bahçesi oluyordu. Rasûlüllah (s.a.s.)’in huzuruna gelerek şöyle dedi: “Ey Allah’ın Rasûlü! Ben bu malımla Allah’ın rızasını kazanmak istiyorum. Onu nasıl değerlendirmemi uygun görürsünüz?” Peygamberimizin bu arazi ile ilgili tavsiyesi, asırlar boyu sürecek vakıf medeniyetinin temel taşlarını oluşturacak nitelikteydi. O (s.a.s.) şöyle buyurmuştu: “*Dilersen aslını vakfet. Mahsulünü de sadaka olarak dağıt.*” Bunun üzerine Hazreti Ömer, aslının satılmaması, hibe edilmesi ve miras bırakılmaması şartıyla bahçesini vakfetti (Müslim).

Değerli Müminler!

Yüce Kitabımız Kur’ân-ı Kerim’in ilâhî mesajları ve Peygamber Efendimizin örnek hayatı, İslâm tarihi boyunca Müslümanları hayır yapmaya teşvik etmiştir. “*Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça iyiliğe erişemezsiniz. Her ne harcarsanız Allah onu bilir.*” (Âl-i İmrân, 3/92) âyetini kendilerine şîâr edinen Müslümanlar, infâkı kalıcı hâle getirmeye gayret etmiştir. Hem sahabîler hem de onları takip eden nesiller, vakıfların kesintisiz birer hayır çeşmesi olduğu bilinciyle hareket etmiştir. Böylece İslâm dünyasının dört bir köşesi, iyiliğin insanlığa ulaştığı en değerli kaynaklar olan vakıflarla donatılmıştır.

Kıymetli Kardeşlerim!

Vakıf, Allah’ın sevgisini ve rızasını kazanma umuduyla harcanan malın, kalıcı bir iyilik hâline gelmesidir. Vakıf, Rab-bimizin ikramı olan servetle, şefkat ve merhamet köprüleri inşa etmektir. Vakıf, müminin kendisine emanet edilen mülkü ibadete dönüştürebilme çabasıdır. Vakıf, insanı incitmeden, sağ elin verdiği sol ele duyurmadan hayırda bulunmanın adıdır.

Kardeşlerim!

Bencilliği ve hırsı bir kenara bırakarak, cömertliği ve ihsana yapılan yatırım, vakıf eliyle süregelen bir sevaba dönüşür. Medeniyetimiz, yolcuya barınak, yoksula aş, iş-siz iş, borçluya destek, öğrenciye aile olan nice vakfa ev sahipliği yapar. Vakıflarımız, yetimler için şefkat yuvası, hastalar için şifa kapısı, muhtaçlar için yardım eli, yaşlılar için huzur vesilesidir. Ormanların, yarı ve yuvasız hayvanların korunması için kurulan tarihî vakıflarımız, sadece insana değil, canlı-cansız bütün varlık âlemine şefkat nazarıyla bakmanın eşsiz örnekleridir.

Aziz Müminler!

Âlicenâp ecdadımızın kurmuş olduğu vakıflardan bugün de istifade ediyoruz. Camiler, çeşmeler, hanlar, kervansaraylar, kışlalar, hastaneler, kütüphaneler ve daha nice hayır hizmeti, atalarımızın yadigârı olarak yaşamaya devam ediyor.

Geliniz, geçmişten devraldığımız bu yüce emaneti koruyalım; engin bir gönülle vakıf geleneğimizi güçlendirelim. Mayasında samimiyet olan, yeryüzünde hayrın ve hasenâtın, iyiliğin ve güzelliğin hâkim olması için kurulan vakıflarımıza sahip çıkalım.

Hutbemi Peygamber Efendimizin şu hadisiyle bitirmek istiyorum: “*İnsan ölünce şu üçü dışında bütün amellerinin sevabı kesilir: Sadaka-i câriye yani faydası süregelen hayır, kendisinden istifade edilen ilim ve arkasından dua eden hayırlı evlât.*” (Müslim)

ВАКЪФИТЕ: НЕПРЕКЪСВАЩИ ИЗТОЧНИЦИ НА БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ

لَنْ تَتَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

Уважаеми вярващи!

Хазрети Омер (р.а.) бил купил овощна палмова градина в местността Хайбер. За първи път притежавал такава хубава градина. Дошъл при Пратеника на Аллах (с.а.с.) и казал: „О, Пратенико на Аллах! С тази градина искам да спечеля задоволството на Аллах Теаля. Какво бихте предложили да сторя с нея?“. Съветът на Пейгамбера (с.а.с.) относно тази градина представлява основа за бъдещата вакъфска цивилизация, която ще продължи векове наред. Той (с.а.с.) повелил: *„Ако искаш, направи я вакъф и раздай реколтата ѝ като садака...“*. Тогава Омер (р.а.) дарил градината за вакъф с условие тя никога повече да не бъде продавана, дарявана и оставяна като наследство. (Муслим)

Скъпи вярващи!

През цялата история на исляма нашата свята книга – Коран-и Керим, и житейският пример на Пейгамбера (с.а.с.) са подтиквали мюсюлманите да извършват добри дела. Вярващите, които приели за свой девиз айета *„Не ще се сдобиеете с праведността, додето не раздадете от онова, което обичате. А каквото и да раздадете, Аллах го знае“* (Ал-и Имран, 3: 92), винаги са се стремили да увековечат своите дарения и както сахабиите, така и следващите ги поколения, са действали със съзнанието, че вакъфите са като постоянно течещи чешми, от които се излива благотворителност и хаир за онези, които ги основават... Именно затова те са основали в различни краища на света хиляди вакъфи – като извори на добро за човечеството.

Скъпи братя!

Вакъф означава основаване и оставяне на садака от богатството за вечни времена, което се върши от любов към Аллах и заради Неговото задоволство. Вакъфът е построяване на духовни мостове между нас и имуществото, с което Аллах ни е дарил. Вакъфът е усърдието на вярващия да превърне богатството, което му е поверено, в ибадет. Вакъфът е наименованието на скритото добро, което се прави, без да се наранява самочувствието на хората.

Уважаеми мюсюлмани!

Чрез вакъфа инвестицията, която се основава върху щедрост и благотворителност, далеч от егоизма и страстите, се превръща в текуща садака и постоянен севаб...

Нашата цивилизация притежава редица вакъфи като кервансараи и ханове за странници, пътници и бедни; за намиране на работа на безработните; за подпомагане на хората със заеми и други – за подпомагане на ученици.

Основаните от нас вакъфи винаги са били грижовен дом за сираците, здраве за болните, помощ за нуждаещите се и подслон за бездомните старци.

Вакъфите, направени в горите за слабите и гладни диви животни, са добър пример за това, че трябва да се отнасяме с любов и състрадание не само към хората, а и към всички останали живи и неживи същества.

Скъпи вярващи!

Ние и днес продължаваме да се възползваме от вакъфите, които нашите праведни деди са основали в различните краища на света. Редица джамии, чешми, ханове, приюти, болници, библиотеки и още много други вакъфи продължават да съществуват като наследство от нашите деди. Елате, всички ние да опазим повереното от тях наследство и еманет и с широко отворени сърца да заздравим и покровителстваме тези свещени места.

Искам да завърша хутбето си със следния хадис на Пейгамбера (с.а.с.), който е казал: *„Когато човек умре, всички негови дела прекъсват, освен текущата милостиня – садака-и джарие, която продължава да носи севаб за онзи, който я е сторил; ползотворната наука (написана или подарена книга, изградено училище) и праведни деца, които ще правят два след него“* (Муслим).

TEMİZ GIDA TEMİZ NESİL

وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ
لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ
وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ

Muhterem Müslümanlar!

Allah Rasûlü (s.a.s.), bir gün ashabına ve onların şahsında bütün insanlığa şöyle seslendi: *“Ey insanlar! Allah Teâlâ temizdir, ancak temiz olanı kabul eder. Allah, Peygamberlerine emrettiği şeyleri müminlere de emretti.”* Peygamber Efendimiz bu sözlerinin ardından şu âyeti okudu: *“Ey Peygamberler! Temiz olan şeylerden yiyin, güzel işler yapın. Ben sizin yaptıklarınızı hakkıyla bilmekteyim.”* (el-Müminûn, 23/51)

Allah Rasûlü (s.a.s.) konuşmasına devam ederek ashabına bir adamın hâlini anlattı. Bu adam uzun yolculuklar yapmış, üstü başı toz toprak içinde kalmış, ellerini göğşe açmış “Yâ Rab, yâ Rab!” diye yalvarıyordu. Sonra Peygamber Efendimiz şöyle buyurdu: *“Fakat onun yediği haram, içtiği haram, giydiği haram, gıdası haram idi. Peki, böyle birisinin duası nasıl kabul edilsin?”* (Müslim)

Kıymetli Müminler!

Yerlerin ve göklerin sahibi olan Allah, uçsuz bucaksız bir kâinat ve bu kâinat içinde insanın hayatını devam ettirmesine uygun bir dünya var etti. Tatlı ve latif sularla, bin bir çeşit leziz yiyeceklerle çevremizi donattı. Ekinlerin yetiştiği arazileri, meyve bahçelerini, onları büyüten güneşi ve yağmuru lütfetti. Her biri ayrı güzel ve birbirinden değerli nice varlığı insanın emrine âmâde kıldı. Sonra da kullarından seçici davranmalarını isteyerek şöyle buyurdu: *“Allah’ın size verdiği helâl ve temiz rızıklardan yiyin ve iman etmiş olduğunuz Allah’ın yasaklarından sakının.”* (el-Mâide, 5/88)

Ancak insanoğlu, çoğu zaman Rabbinin ver-

diği nimetlerden istifade edip yeryüzünü islah etmek ve iyiliği çoğaltmak yerine, fesat çıkarıp kendisine ve dünya evine zarar verdi. Şehir hayatının, lüks ve konforun cazibesi karşısında ziraatı, doğal hayatı, dengeli yaşamı terk etti. Kimi zaman tohumların genetiğini bozarak, kimi zaman kimyasal ve yapay ürünlerle tabiatı zehirleyerek tertemiz nimetlere yazık etti. Halbuki toprağımıza, ürünümüze, el emeğimize sahip çıkmak hepimizin vazifesiydi.

İnsanoğlu *“Sakın dengeyi bozmayın”* (er-Rahmân, 55/8) ilâhî uyarısına riayet etmeyerek kendi elleriyle toprağı, havayı ve suyu kirletti. Maddî menfaatlara aldanarak, kendisi dışındaki varlıklara ve gelecek nesillere karşı da sorumlu olduğunu unuttu. Oysa ki Allah Teâlâ, bizi şöyle uyarıyordu: *“Düzene sokulduktan sonra yeryüzünde bozgunculuk yapmayın...”* (el-A’raf, 7/56).

Aziz Müminler!

Bir toplumda maddî ve manevî tahribat gıdanın bozulmasıyla başlar. Helâl haram duyarlılığı, insanlarda bir bilinç kirlenmesine dönüşür. Ahlâkî ve insanî değerler göz ardı edilince, yenilip içilenler, üretilip tüketilenler fayda yerine zarar verir. Nihayetinde toplumsal bir yozlaşma gerçekleşir; küçücük dimağların ve gencecik yavruların fıtratı bozulur. Sevginin, saygının ve hoşgörünün tükendiği, kötülüğün, hayâsızlığın ve adaletsizliğin çoğaldığı bir ortam oluşur. Nitekim Cenâb-ı Hak, münafık şahsiyetinden bahisle, *“O, senin yanından ayrılınca yeryüzünde bozgunculuk yapmaya, ekini ve nesli yok etmeye çalışır. Allah ise bozgunculuğu sevmez”* (el-Bakara, 2/205) buyurmuştur. O halde, dünya üzerinde huzuru ve barışı yok etmek isteyenler, ekini ve nesli ifsat etmek için çaba göstermektedir. Müminler için bu ayet hem bir uyarı hem de temiz bir gıda ve nezih bir nesil inşa etmeye davettir.

Değerli Müslümanlar!

Her söz ve davranışımız gibi, her lokmamızın da hayatımızda derin tesiri vardır. İnsan ne yediğine ve ailesine, sevdiğine ne yedirdiğine dikkat etmekle mükelleftir. Bu dünya bize, biz de birbirimize emanetiz. O hâlde sorumluluğumuzun farkına varalım; ölçülü ve ahlâklı bir hayatı benimseyelim. Helâl kazancın, temiz üretimin, dengeli tüketimin ve sağlıklı nesillerin gayreti içinde olalım.

ЧИСТА ХРАНА, ЧИСТИ ПОКОЛЕНИЯ

وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ
لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ
وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ

Уважаеми мюсюлмани!

Един ден Пейгамбера (с.а.с.) се обърнал към своите сахабии, а в тяхно лице – и към всички останали хора, после ги призовал: „*О, хора! Аллах Теаля е Пречист и обича само чистото. Повелил е на вярващите онова, което е повелил на Своите пратеници*“. После Пейгамбера (с.а.с.) прочел следния аят: „*О, пратеници, яхте от богатата и вършете праведни дела! Каквото и да сторите, аз го знам*“ (ел-Муминун, 23: 51).

Пратеника на Аллах (с.а.с.) продължил своята реч, като разказал на сподвижниците си за състоянието на един човек, който пътувал дълго и целият станал в пот и прах, после в това състояние разтворил ръцете си към небесата и се провикнал: „О, Аллах! Я, Рабби!“; като искал дуата му да бъде чута. „*Но как?* – казал Пратеника (с.а.с.). – *Как дуата му ще бъде приета, когато онова, с което се е хранил, е харам; онова, което е тил, е харам; и дрехите, с които се е облякъл, също са от харам?!*“ (Муслим)

Мухтерем джемаат-и муслимин!

Аллах е Господаря на световете, Който е създал този свят, подходящ за оцеляването на човека. Сторил да текат по земята реки и потоци със сладка питейна вода и сътворил хиляди видове хранителни продукти. Създал нивя и градини, в които никнат и растат зърнени култури, плодове и зеленчуци; сътворил слънцето и дъжда, подпомагащи тяхното развитие. Дарил хората с ценни блага – от красиви по-красиви, и ги дал на тяхно разположение.

После поискал от Своите раби да бъдат взискателни, като повелил: „*И яхте от онова, което Аллах ви е дал за препитание – разрешено, приятно! И бойте се от Аллах, в Когото вярвате!*“ (ел-Маиде, 5: 88).

Но хората в повечето случаи, вместо да се възползват от дарените им блага и да вършат добрини, с които да въведат ред и мир на този

свят, предпочитат да всяват раздор в него и да го съсипват.

Не устоявайки на привлекателността и лукса на градския живот, хората изоставиха земеделието, естествения и балансиран живот. Промеиниха гените на семената и с химически и изкуствени продукти отровиха природата и съсипаха дарените ни от Аллах чисти и естествени блага. А всички ние бяхме длъжни да опазим земята, реколтата и спечеленото от нас... Човечеството пренебрегна повелята „...*да не престъпвате мярката*“ (ер-Рахман, 55: 8) и със собствените си ръце хората замърсиха въздуха и водата. Подлъгах се по материалните интереси и забравиха задълженията си към останалите творения и идните поколения. А Аллах Теаля ни беше предупредил: „...*и не рушете по земята, след като е в порядък!*“ (ел-А'раф, 7: 56).

Азиз джемаат!

Материалната и духовната разруха във всяко общество започва с деградирането на хранителните навици и качеството на храната. Липсата на чувствителност към хеляля и харам (позволеното и забраненото) води до замърсяване на съзнанието. Когато се пренебрегват моралните и човешките ценности, нещата, които се консумират и произвеждат, вместо полза – носят вреда. Накрая се стига до социален упадък и разрушаване на естествената природа на подрастващите.

Впоследствие обичта, уважението и търпимостта изчезват и се създава среда, в която се увеличават лошото, безсрамието и несправедливостта. Затова Аллах Теаля, споменавайки двулличниците, повелява: „*И когато такъв се обърне, той тича по земята, за да се развали и да погуби насажденията и прилода, а Аллах не обича развалата*“ (ел-Бакара, 2: 205). Това означава, че онези, които искат да унищожат мира и спокойствието на този свят, се стремят да развалят младото поколение. За вярващите този аят е както предупреждение, така и призив да използват чисти – хелял продукти, за да отгледат едно стабилно бъдещо поколение.

Скъпи мюсюлмани!

Както всяка наша постъпка, така и всеки залък оставя дълбока следа в нашия живот. Човек е длъжен да внимава с какво се храни и с какво храни семейството си. Този свят е поверен на нас, а ние сме поверени едни на други. Тогава всички ние трябва да осъзнаем отговорността си, да живеем един умерен и морален живот и да се постараме с позволена печалба, чисто производство и умерено харчене да отгледаме едно здраво поколение.

YÜCE KİTABIMIZ KUR'ÂN-I KERİM

هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى
وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ

Değerli Müslümanlar!

Yüce Allah, insana doğruyu yanlıştan; iyiliği kötülükten ayırt edebilmek için Peygamberi aracılığıyla vahiy indirmiştir, yani Kur'ân-ı Kerim'i indirmiştir. *"Bu Kur'ân, kendisiyle uyarılınsınlar, Allah'ın ancak bir tek ilâh olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri öğüt alsınlar diye insanlara gönderilmiş bir tebliğdir"* (İbrahim, 14/52). *"Bu (Kur'ân) insanlar için bir açıklama, Allah'tan gereğince korkanlar için doğru yolu gösterme ve bir öğüttür."* (Âl-i İmrân, 3/138)

Muhterem Müslümanlar!

Kur'ân, Allah kelâmıdır. Sonsuza kadar korunacağı gene Allah tarafından teminat altına alınmıştır: *"Hiç şüphe yok ki, Kur'ân'ı biz indirdik, elbette onu yine biz koruyacağız"* (el-Hicr, 15/9). *"Rabbinin sözü hem doğrulukça, hem de adaletçe tamamlanmıştır. O'nun sözlerini değiştirebilecek hiç kimse yoktur. O, iştendir, bilendir."* (el-En'âm, 6/115). *"Ona ne önünden, ne de ardından bâtil gelemes. O hüküm ve hikmet sahibi, övülmeye lâyık olan Allah tarafından indirilmiştir."* (Fussilet, 41/42)

Aziz Cemaat!

Allah (c.c.), Kur'ân'ın inanmak isteyenler için açık bir şekilde indirildiğine ve ayetlerinin tafsilâtlı olduğuna dikkat çeker: *"İşte biz onu (Kur'ân'ı) böylece, apaçık ayetler olarak indirdik. Şüphesiz Allah dilediğini doğru yola eriştirir"* (el-Hac, 22/16).

"Allah, size Kitab'ı (Kur'ân'ı) açıklanmış olarak indirdiği hâlde, ondan başka bir hakem mi arayayım? Kendilerine kitap verdiklerimiz, o Kur'ân'ın, gerçekten Rabbin katından hak olarak indirilmiş olduğunu bilirler. O hâlde sakın şüphe edenlerden olma." (el-En'âm, 6/114)

Kıymetli Müminler!

Cenâb-ı Allah, Kur'ân'ın Onun kelâmı olduğunu ve bir benzerinin de getirilemeyeceğini buyurmaktadır: *"Onu O (Peygamber) uydurdu' mu diyorlar? De ki: 'Haydi siz de onun gibi bir sure getirin ve Allah'tan başka, çağırabileceğiniz kim varsa onu da yardıma çağırın. Eğer sözünüzde sâdık iseniz bunu yapın"* (Yunus, 10/38).

"Ey Muhammed! De ki: 'Yemin olsun, eğer insanlar ve cinler bu Kur'ân'ın benzerini getirmek üzere toplansalar ve birbirlerine yardımcı olsalar bile, yine onun bir benzerini meydana getiremeyeceklerdir." (el-İsrâ, 17/88)

Aziz Cemaat!

Kur'ân bir nûrdur, gönüllere şifadır. Rabbim gönlümüzü Kur'ân'ın nûruyla nûrlandırсын!

СВЕЩЕНАТА НИ КНИГА – КОРАН-И КЕРИМ

هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى
وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ

Азиз джемаат!

Всевишния Аллах чрез Своите пратеници низпослал откровението – Свещения Коран, чрез който хората да разграничават правилното от неправилното и доброто от злото. В него Той повелил: „Това е послание за хората и за да бъдат увещавани с него, и за да знаят, че Аллах е Единствения Бог, и за да се поучат разумните хора“ (Ибрахим, 14: 52); „Този Коран е пояснение за хората и напътствие, и наставление за богобоязливите“ (Ал-и Имран, 3: 138).

Уважаеми мюсюлмани!

Свещеният Коран е Словото на Аллах Теаля, Който повелил, че ще го запази от промени до съдния ден: „Наистина Ние низпослахме Напомнянето (Корана) и Ние непременно ще го пазим“ (ел-Хиджр, 15: 9); „Словото на твоя Господар бе завършено с истина и справедливост. Никой не ще подмени Неговите слова. Той е Всечуващ, Всезнаещ“ (ел-Енам, 6: 115); „[Книгата], която лъжа не я доближава нито отпред, нито отзад, и е низпослание от всегдър, всеславен“ (Фуссилет, 41: 42).

Уважаеми братя!

Аллах Теаля насочва вниманието ни към това, че Неговите айети са низпослани ясно и подробно за онези, които искат да повярват, като повелява: „Така го низпослахме Ние – ясни знамения. Аллах напътва когото пожелае“ (ел-Хадж, 22: 16); „[Кажки, о, Мухаммед:] Нима друг, а не Аллах ще потърся за съдник? Той е Онзи, Който ви низпосла Книгата, подробно разяснена. „Онези, на които дадохме писанието, знаят, че то е низпослано с правдата от твоя Господар. И никога не бъди от съмняващите се!“ (ел-Енам, 6: 114).

Скъпи вярващи!

Аллах Теаля ни информира, че Свещеният Коран е Негово Слово и че никой не е в състояние да напише или съчини подобна книга: „Или казват [за Мухаммед]: „Той го е съчинил“. Кажки: „Донесете една сура, подобна на Неговите, и призовете когото можете, освен Аллах, ако говорите истината“ (Юнус, 10: 38); „Кажки: „И да се съберат хората и джиновете, за да създадат подобен на този Коран, те не ще създадат такъв подобен, дори един на друг да си помагат“ (ел-Исра, 17: 88).

Уважаеми братя!

Коранът е светлина и лек за болните сърца. Молим се на Всевишния Аллах да озари сърцата ни с неговата светлина и ни напъти по правия път!

SAĞLIK: DÜNYALARA DEĞER NİMET

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ
وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ
وَالَّذِي يُمَيِّتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ

Muhterem Müslümanlar!

Okuduğum âyet-i kerimede Hazreti İbrahim, Yüce Rabbimizi şöyle tanıtmaktadır: **“O, beni yaratan ve bana doğru yolu gösterendir. O, beni yediren ve içirendir. Hastalandığımda bana şifa veren Odur. Beni öldürecek ve sonra diriltecek olan da O’dur.”** (eş-Şuarâ, 26/79-81).

Bir hadis-i şerifte ise Peygamber Efendimiz (s.a.s.) şöyle buyuruyor: **“Sizden kim huzuru yerinde, bedeni sağlıklı ve günlük yiyeceği de yanında olarak güne başlarsa, sanki dünyalar ona bağışlanmış gibidir.”** (Tirmizî)

Aziz Müminler!

Rahmet kaynağı olan dinimiz, bizleri bir taraftan Allah’ın koyduğu sınırlara riayet etmeye davet ederken, diğer taraftan da sağlıklı bireyler olmamız ve huzurlu bir toplum oluşturmamız için evrensel ilkeler belirler. Müminler için vazgeçilmez olan bu ilkelerin başında, canın muhafazası gelir. Zira Allah Teâlâ’nın insana emaneti olan can, imtihan dünyasına açılan kapımızdır. Hayır da şer de ancak can bedende iken elde edilir. İnanmak ve yaratılış gayemize uygun salih ameller işlemek ancak ruh ve beden sağlığımızla mümkündür.

Kıymetli Müminler!

Yaşamak, insan olmanın şerefini ve sorumluluğunu tatmak, dünyayı imar edecek akla ve

iradeye sahip olmak eşsiz bir nimettir. İyi işler yaparak ardında güzel eserler bırakmak ise sağlıklı olmayı gerektirir. Ancak ne hazindir ki, Allah’ın lütfettiği canın ve sağlığın kıymetini çoğu kez bilemiyoruz. Zararlı alışkanlıklarla, ihmal ve israfla bu hazineyi heba ediyoruz. Sağlıklı bir nefesin, sıhhatli bir bedeninin, huzurlu bir kalbin değerini iş işten geçtikten sonra anıyoruz. Bu sebeptendir ki, Allah Rasûlü (s.a.s.) bizi şöyle uyarır: **“İki nimet vardır ki, insanların çoğu onları değerlendirme hususunda aldanmıştır: Sağlık ve boş vakit”** (Buhârî).

Değerli Müslümanlar!

Sağlığının kıymetini bilen insan, kendini maddî ve manevî her türlü zarardan koruduğu gibi, hastalanınca tedavi olmaya da özen gösterir. Yüce Allah’ın “Şâfi” ismine sığınarak tedavi yolları aramak ve can emanetinin hakkını vermek hepimizin mesûliyetidir. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.s.), **“Tedavi olunuz. Çünkü Allah yarattığı her hastalığın mutlaka şifasını da yaratmıştır”** (İbn Mâce) buyurarak şifadan ümit kesmemeyi tavsiye etmiştir.

Muhterem Müminler!

Erdemli ve insafı bir mümine yakışan, kendi sağlığı kadar çevresinin sağlığını da korumak, şifa bekleyen kardeşleriyle ilgilenmek, tedavileri için elinden gelen gayreti göstermektir. Hasta ziyaretine, hasta için dua ve manevî desteğe büyük önem veren Allah Rasûlü (s.a.s.) **“Kim bir Müslüman’ın sıkıntısını giderirse, Allah da onun kıyamet sıkıntılarından birini giderir”** (Ebû Dâvud) buyurur.

Muhterem Müslümanlar!

O hâlde, sağlıklı geçen her dakikanın paha biçilmez bir nimet olduğunu unutmayalım. Genç, dinç ve sağlıklı olduğumuz günleri iyi değerlendirelim. Helâl ve temiz gıda ile beslenmeye dikkat edelim. Sağlığımızı tehdit eden ve dinimizce de yasaklanan zararlı maddelerden uzak duralım. Peygamberimizin şu tavsiyesini can kulağıyla dinleyelim: **“Beş şey gelmeden önce beş şeyin değerini bil: İhtiyarlığından önce gençliğinin, hastalığından önce sağlığının, fakirliğinden önce zenginliğinin, meşguliyetinden önce boş vaktinin ve ölümünden önce hayatının”** (Hâkim).

ЗДРАВЕТО - БЕЗЦЕННОТО БЛАГО

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ
وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ
وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ

Уважаеми братя!

В айета, който прочетох, Хазрети Ибрахим (а.с.) представя Аллах Теаля по следния начин: „...и Който ме храни, и ми дава да пия, и ако се разболея, Той ме изцелява, и Който ще ме умъртви, а после ще ме съживи“ (еш-Шуара, 26: 79–81).

А в един хадис Пейгамбера (с.а.с.) казва: „Всеки от вас, който осъмне спокоен, здрав и с препитание за този ден, на него все едно са му дали целия свят...“ (Тирмизи).

Скъпи вярващи!

Религията ни, която е извор на милост и състрадание, от една страна, ни призовава да спазваме границите, поставени от Аллах Теаля, а от друга, очертава земни принципи, следвайки ги, да живеем здрави и читави в едно щастливо общество. Несъмнено първият и най-важен за вярващите сред тези принципи е опазването на живота. Защото животът, който е поверен на човека от неговия Създател, е вратата, отваряща се към нашия земен живот. Доброто и злото се вършат, докато духът е все още в тялото. Вярата и вършенето на праведни дела, съответстващи на целта на нашето сътворяване, са възможни само със здраво тяло и душа.

Мухтерем джемаат-и муслимин!

Да живееш, да вкусиш достойнството и отговорността от това да бъдеш човек и да имаш ум и воля за изграждането на този свят, е безценна благодат. А за да извършиш добри дела и да оставиш следи след себе си, се изисква да си здрав. Но колко е жалко, че в повечето случаи ние не оценяваме здравето и живота,

с които сме дарени. Със злонамерени приятели, небрежност и разхищение ние прахосваме това съкровище. За голямо съжаление, ние разбираме стойността на спокойствието, здравето и щастието, след като вече сме ги загубили. Поради тази причина Пратеника на Аллах (с.а.с.) ни съветва: „Има две блага, които повечето от хората не оценяват, това са здравето и свободното време“ (Бухари).

Скъпи мюсюлмани!

Човекът, който осъзнава значението на здравето, освен че ще се пази от всички духовни и материални загуби, ще се старее, когато се разболе, да се излекува. Всички ние сме длъжни да се пазим от бедите и да се лекуваме, като се осланяме на Аллах, Който е „еш-Шафи“ – Даряващия здравето и спокойствието. Затова Пейгамбера (с.а.с.), казвайки: „Лекувайте се! Наистина Аллах е дал лечение за всяка болест, която е сътворил“ (Ибн Мадже), е повелил на вярващите да не се отказват от търсенето на лек.

Уважаеми вярващи!

Онова, което приляга на един съвестен и доблестен вярващ, е да пази здравето на своите братя така, както пази своето, и да се грижи и им помага според възможностите си, когато те са болни.

Расул-и Екрем (с.а.с.), който отдавал голямо значение на посещението, дуата и духовната подкрепа за болния, е казал: „Който премахне притеснение на мюсюлманин, Аллах ще премахне от неговите притеснения в съдния ден“ (Ебу Давуд).

Уважаеми мюсюлмани!

Тогава не трябва да забравяме, че всяка минута, минала в здраве и щастие, е благодат за нас. Нека се възползваме от дните, в които сме здрави и читави. Да се стараем и използваме чисти и позволени храни, и да избягваме всички вредни вещества, които са забранени и от нашата религия. Нека се вслушаме и в думите на Пратеника (с.а.с.), който ни съветва: „Осъзнайте стойността на пет неща, преди да са настъпили други пет: на младостта преди старостта; на здравето преди болестта; на богатството преди бедността; на свободното време преди заетостта и на живота преди настъпването на смъртта“ (Хаким).

